

ENTREVISTA A GUILLEM AGULLÓ (PARE)

-El teu fill estarà sempre en el nostre record pel seu tràgic assassinat, però conta'ns més coses d'ell: Què estudiava, què feia, quines aficions tenia, com era, quines coses li agradaven, etc.

El meu fill estudiava Primària, Secundària, BUP. Tenia l'afició de la natació, perquè nosaltres vivíem propet d'una piscina d'ací del poble i el dúiem a nedar. Començà a despuntar en natació en l'estil de braça i va ser un bon nedador de braça. Estigué pre-seleccionat per a les Olimpíades. El que passa és que va tenir un fracàs, i és que, en Xest n'hi havia un centre d'alt rendiment, i el duguérem allà, perquè compaginara els estudis amb la natació, i com allò van ser els inicis d'un projecte que no arribà a quallar, per falta de despeses o finançament, el meu fill els estudis no els treia bé, i el vàrem treure d'allí. I perdé un any, que estigué treballant amb mi, després tornà a estudiar, per a acabar el BUP, i en eixe període el varen assassinar.

-Creies que el teu fill podia acabar així? Ja havia rebut amenaces?

El meu fill, a banda de les seues aficions esportives, tenia la seua activitat política en Maulets, des dels 14 anys. Es movia en l'ambient del món independentista, pel barri del Carme, el Casal Popular. Com que era un xic amb una complexió atlètica molt potent, no tenia por, i tenia topades amb els fatxes i la gent d'extrema dreta, tant nazis, espanyolistes, com del GAV i demás. Sí, efectivament tenia topades, el que passa és que jo no m'assabentava, perquè la seua organització ho guardava molt en secret.

-Com t'assabentares de la seua mort? Què sentires en eixe moment?

Nosaltres estàvem de vacances en Sagunt, i ell se'n va anar a Montanejos. I vingueren els meus sogres, perquè la Guàrdia Civil ens havia buscat i no ens havia

trobat, i els avisaren a ells, i ens digueren el que havia passat. Replegàrem totes les coses, i ens vinguérem a casa, i d'allà ens anàrem a Castelló, ja que el meu fill estava en el tanatori de l'hospital. En això vingueren tots els amics, tinguérem un recolzament fortíssim. Jo no em trobava en condicions, i vaig anomenar Toni Montesinos, un amic de tota la vida, com a portantveu de la família. El que sentírem fou allò de que se t'enfonsa el món, i que no donàvem crèdit al que estava passant. I passà una temporada molt llarga, que de fet encara continua, fins que ho vàrem assumir i somatitzar, fins que veuguérem que allò era una realitat i que no es podia amagar. En eixe moment, no sabíem per on anàvem, estàvem destrossats.

-Fes-nos un breu resum del procés i del juí de Pedro Cuevas i els seus còmplices, i de com creus que s'arribà al resultat final, tan lamentable, de posar una tan suau pena a Pedro Cuevas, que hui és en llibertat.

El judici trigà 3 anys, fins que s'omplí el sumari. El judici va ser llarg i pesat. Es va fer en el Saló d'Actes de Bancaixa de Castelló, perquè s'esperava que anava a anar moltíssima gent, com així fou. Allà vingueren els representants màxims de l'esquerra i de molts partits polítics, excepte el PSOE i el PP evidentment. Deprés el procés va ser molt llarg. L'equip d'advocats defensors del grup de Cuevas (no de Cuevas exactament) era un equip format per gent de molta qualitat professional. Em varen dir que eixia de l'equip jurídic de la Generalitat Valenciana. Estava la Sra. Palop i el Sr. Grima, dos importants juristes criminalistes. Nosaltres vàrem denunciar en el seu moment que com era possible que un equip jurídic tan important, que suposadament valdria molts diners, estiguera defensant a aquest tipus de gent.

El que està clar és que volien despolititzar el tema de l'assassinat de Guillem, perquè era impensable que en democràcia aquestes coses pogueren ocórrer. El temps a la llarga ens ha donat la raó. Cada vegada està més clar que eixe judici fou una autèntica estafa i una mentida, en què volien amagar processos de la transició que no s'havien fet correctament. El temps ens ha donat la raó.

-Conta una mica també com el diari "Las Provincias" criminalitzà la figura del teu fill.

En el procés que s'encetà públicament sobre l'assassinat de Guillem, fins al judici, se situaren dos diaris en posicions antagòniques. El *Levante-EMV* defensava a Guillem i a la seua família, i *Las Provincias* defensà els assassins. *Las Provincias* va jugar el paper més brut i més criminalitzador de la figura de Guillem que mai ningú no es podia imaginar. La Sra. Maria Consuelo Reyna es dedicà a criminalitzar a Guillem i a rematar-lo per segona i tercera volta. Donava a entendre que s'ho mereixia per les seues actituds i al seua ideologia. No sols denunciava que Guillem era un violent i tot això, sinó que denunciava tot el seu entorn. Amics de Guillem que hui són persones reconegudes i tenen càrrecs importants, també els tragué amb fotografies, dient doncs això, que eren uns terroristes, uns violents i tal. María Consuelo Reyna estava situant-se en la part més podrida i més feixista que es podia fer en aquella època. Això és el que he de dir. Això fou un treball exclusiu de María Consuelo Reyna.

-Sempre s'ha parlat de la mort del teu fill, amb raó. Però molt poc de tot el patiment que tu i la teua família arrossegàreu fins anys després per part de les forces reaccionàries del País Valencià. Conta'ns un poc com ha estat això.

Nosaltres hem patit després de la mort de Guillem amenaces, pintades, telefonades a hores intempestives a qualsevol hora (igual donava a migdia que a les tres de la matinada). Això constantment, i per molt que anaves a la policia a denunciar-ho, no teien trellat. Jo crec que a nosaltres ens volgueren matxacar com a responsables de l'educació donada al nostre fill, i teníem en teoria que pagar també eixa condició de corresponsabilitat de la seua educació.

Fins hui, 18 anys després, continuen amenaçant-nos, i la gent s'estranya, però

efectivament això és així. Ningú ha d'ocultar que n'hi han pintades encara per ahí criminalitzant a Guillem, i que n'hi han crits *Guillem jòdete, ¿dónde están los amigos de Guillem?* i això és constant, això continua viu i patent.

-És cert que te tiraren de la feina?

Jo treballava pel meu compte, i tenia els meus col·laboradors, amb els que tenia relació comercial i de treball. En aquella època, en la mort de Guillem, de la nit al matí, deixaren de col·laborar amb mi, i per tant em tancaven la possibilitat de respirar econòmicament. I jo preguntava per què i no m'ho contestaven. Plorant, un d'ells em va dir que no podia dir-m'ho. Evidentment, eixe, que era un company de tota la vida, o estava comprat o estava aleccionat per a liquidar-me conòmicament i provocar més situació de drama i dolor en la meua família. Això és de veres: No em tiraren de la faena, em llevaren el treball.

-És cert que t'intentaren assassinar també?

Vaig fer un viatge a Conca, i n'hi havia gent que sabia que anava a Conca. En una recta, un Mercedes del qual no vaig poder llegir la matrícula, em ficà el cul en el morro de la furgona i em va desplaçar fins a quasi caure'm per un barranc, i després se n'anà corrent com un boig. Això va ser en aquella època, en un viatge de feina on jo estava intentant recuperar qüestions de treball. Allò va ser un intent de fer-me mal, de que em matara, i a més molt professional.

-És cert que feien pintades sense parar davant de la vostra casa que posaven "Guillem jòdete" i coses semblants?

Sí, sí, al voltant de ma casa, no enfront exactament perquè n'hi han vivendes. Darrere també, on n'hi ha un paretó, i posa *Guillem jòdete* i tot això.

-També feien pintades contra vosaltres els del ja desaparegut "Colectiu Vinatea"?

No contra nosaltres, contra Guillem.

He de dir també que al poc d'assassinar a Guillem em furtaren el cotxe, i el trobaren empotrat en una joieria, i dins n'hi havia propaganda d'HB. Menys mal que jo tinc un cosí que és policia municipal i em va dir que ell sabia que jo estava en casa i que eixe cotxe me l'havien furtat. Eixe cotxe em va tocar tirar-lo al desguàs perquè me'l varen destrossar. Eixa va ser una altra de les coses que em va passar.

-T'ha demanat perdó per casualitat l'assassí del teu fill o la seua família?

No, a quin sant, està orgullós del que va fer, d'això estic convençut. Ni ningú de la seua família, i això que viuen en Benicalap. Al contrari, es presentà a les eleccions municipals per DN en Xiva, i està, doncs, convençut que el que va fer era el correcte.

-Passats tots aquests anys, és el moment de fer un balanç de tot el que han estat aquests anys. Qui vos ha ajudat més i qui menys? Qui vos ha defensat i qui vos ha atacat més?

Qui ens ha atacat més ha estat el GAV, més que altres grups d'extrema dreta. Els més violents i plens d'odi han estat els blavers, per dir-ho d'alguna manera, els valencianistes feixistes hereus del falangisme i del franquisme. Eixos són els que més odi ens tenen.

Qui ens ha defensat més ha estat tota l'esquerra en general. Destacaria EU, que no han polititzat mai el tema, i els xics de l'esquerra independentista, que són els més volguts. També ACPV i PSAN.

No puc dir en qualsevol cas qui és més i qui és menys. El PSOE en canvi res,

nosaltres hem estat un problema per a ells, tot i que jo sé que han fet coses conjuntes en el parlament a favor de nosaltres i de Guillem, però res més.

-Tens odi o rancúnia envers l'assassí del teu fill? Què sents quan veus que no sols està al carrer sinó que fa una vida d'allò més normal, presentant-se a eleccions municipals i tot?

Jo no sóc persona que odie, ni tinc rancúnia, però clar, han mort el meu fill, el que jo més estimava. A eixe només li desitge que patisca el mateix mal que nosaltres hem patit. Li desitge que visca molts anys i que patisca tots eixos anys tot el mal que nosaltres hem patit.

-Creus, com molts creiem, que el València C.F. és el bressol i viver de l'extrema dreta i el blaverisme radical al País Valencià?

Per molts intents que el València C.F. faça per a evitar-ho, a mi me consta i estic segur que el València C.F. arreplega el viver de l'extrema dreta valenciana i del blaverisme més radical. Jo sé que això me va a crear problemes, perquè ells tenen capacitat per a llençar merda contra mi, però que se netegen primer la casa de la seua merda i seran més lliures. Només els salva una situació que es va viure, quan Guus Hiddink paralitzà un partit fins que se tragué una svastika que duien precisament uns d'eixos "bons xics" de l'afició del València C.F.

-Què penses d'una gent com els blavers, que són capaços de fer burla de la mort del teu fill o de la mort de Joan Monleón?

Em pareix d'una deshumanitat que no té límits. Burlar-se de la mort del meu fill, o de Monleón, o de Pepe Rubianes és una cosa a la qual no done crèdit, com és possible la deshumanització i l'odi que tenen al diferent. Fan com els nazis, quan

tractaven els jueus com a gossos. Això confirma la meua convicció de que són nazis.

-Des de la teua experiència personal, per què creus que l'extrema dreta té més força al País Valencià que a altres zones de l'Estat?

Des de la meua experiència personal, i des de la meua anàlisi compartida amb altra gent, l'extrema dreta en el País Valencià té més força que en altres llocs de l'Estat espanyol, perquè en el País Valencià se juga molt. El País Valencià és el sud de la nació catalana, que fa frontissa amb Castella, i ací els sectors espanyolistes se les juguen totes perquè no quallen els Països Catalans. Això suposaria un dels trencaments més importants de l'Estat espanyol. Un augment de relacions entre els territoris dels Països Catalans despertaria complicitats, lligams, negocis...fins a la independència.

-Creus que s'haurien d'il·legalitzar partits i grups d'extrema dreta que promouen l'odi, com Coalición Valenciana, España2000 o el GAV?

Ja ho he dit públicament, aquests partits i grups deurien estar fora de la llei, i el Codi Penal hauria d'aplicar-se. Per què? Altres diuen que davant d'aquestes organitzacions cal més democràcia i més informació, però no n'hi ha capacitat de lluita o de militància per a fer-los front. En Alemanya ja passà, i ací podria passar també, encara que estan en una situació minoritària. Però la crisi econòmica provoca el creixement de la intolerància i de la xenofòbia. Tot aquell que tinga en el seu programa polític l'eliminació de l'adversari, hauria d'estar fora de la llei.

-Creus que el nacionalisme valencià i l'esquerra en general no és suficientment combatiu amb l'extrema dreta i el blaverisme?

Jo crec que no, pel que acabe de dir: No hi ha suficient militància resistent

contra el feixisme i el racisme o la intolerància. Perquè també pense que per a molts això no és un problema, no és massa problema. Però eixos pateixen en les seues organitzacions i en les carns dels seus militants atacs com el que hem patit a la meua família (i que no passe un cas semblant).

-Creus que la impunitat i el terrorisme de l'extrema dreta espanyolista i blavera és un factor que impedeix el creixement del nacionalisme, especialment allà on té més força, la ciutat de València i la comarca de l'Horta?

Jo crec que sí, influeix a nivell de que el possible votant del nacionalisme i de l'esquerra té temor. Això provoca un efecte de falta de llibertat i temor en definitiva, amb totes les conseqüències per a decidir el vot, i van a allò segur, PP-PSOE. Hi ha gent així que no decideix un vot valent perquè té por, ja que aquestes organitzacions són molt perilloses a l'hora d'actuar contra els nacionalistes i l'esquerra.

-Des de la teua llarga militància nacionalista, com veus el futur del nacionalisme al País Valencià?

Crec que el futur del nacionalisme passa per la manera com se desenvolupa a Euskadi o el Principat. Al País Valencià podria haver un efecte de contagi. Malgrat que podem anar a la cua, el futur és interessant. Encara crec en eixos posicionaments, de poder decidir en ta casa què és el que vols fer, sense que ningú no t'ho impose des de fora, o dir què vols fer amb els teus diners, sense que passen per Madrid i et diguen com has de gastar-te'ls. Eixa és una de les ambicions i aspiracions de qualsevol poble.

-Per últim, te vaig a dir uns quants noms, i tu diràs el primer que et suggereixen:

a) José Luis Roberto.

President d'una organització que encara fa burla de la mort del meu fill.

b) España 2000.

Una organització sense futur.

c) Juan García Sentandreu.

Crec que està mal del cap.

d) Manolo Latorre (president del GAV).

No el conec, però si és president del Gav, deu ser un pobre home.

e) Grup d'Acció Valencianista.

A eixos sí que els conec. Eixos estan disfressant la realitat cultural del País Valencià.

f) María Consuelo Reyna (directora de "Las Provincias" quan assassinaren el teu fill).

Ja t'he parlat abans d'ella.

g) Jorge Alarte.

Li desitge sort, però no crec que tinga futur.

h) Francisco Camps.

Un mafiós.

i) Rita Barberà.

No comment.

j) Alberto Fabra

El relleu de Francisco Camps, no ha canviat les polítiques.

k) Bloc Nacionalista Valencià.

Bona gent.

l) ACPV.

Millor encara.

m) Esquerra Independentista.

Millor encara.

n) Nacionalisme valencià.

Futur.

o) Antifeixisme.

Resistència activa i lluita.

-El teu fill com a mínim, té l'honor de que té alguns carrers d'alguns pobles dedicats a ell. Tanmateix, en altres s'han negat a dedicar-li carrers. Conta'ns un poc com ha anat la història.

Allà on s'ha donat la circumstància d'aprovar noms de carrer per al meu fill, és perquè hi ha hagut majoria d'esquerres i nacionalista. On no s'ha donat, és perquè ha governat PP o UV, i potser al PSOE no li ha interessat, tot i que en altres pobles, com per exemple el meu poble, ha votat a favor. El tema de Guillem encara és una qüestió que a la gent li complica la vida, i alguns se banyen , i altres no.

-Què sents davant de tots els homenatges que li han fet? Creus no obstant que a voltes alguns han utilitzat la seua figura?

A vegades pense que sí, però no m'ho pregunte, perquè jo sé fins on arriba el rendiment polític d'això. Molts homenatges han estat fets de cor, i s'han fet per estendre la imatge del meu fill i tot el drama que hem passat, i per a posar en alerta de que aquestes coses poden tornar a passar.

-Què sents quan veus que el teu fill ha estat tot un model i un exemple per a les generacions de gent jove nacionalista, i continua present en el record de tanta gent?

Senc un orgull impagable, perquè malgrat que no el tenim, i haguérem fet tot per tenir-lo, el que està clar és que la figura, la personalitat i la imatge de Guillem serveix perquè futures generacions estiguen compromeses amb el seu país, la seua terra, la seua gent, la seua llengua amb valentia i decisió, de que tinguen la convicció de que tu pertanys a una terra, a una condició, a una classe, a uns amics, de que això configura tot un poble. I si la figura del meu fill ajuda a que molts joves s'identifiquen

amb això, aquest és el major orgull que tenim i el que més ens importa.

-Quan i com creus que se farà justícia amb tu i la teua família?

Crec que es farà justícia quan es faça justícia amb tots els afussellats del franquisme, perquè aquesta democràcia forma part de la continuïtat del règim. Mentre els afussellats i els torturats pel règim franquista no estiguen reconeguts públicament, institucional i internacional, el meu fill no entrarà en eixe paquet de reconeixement.

Mon pare sempre me deia que si tens la raó, no tingues mai por. El teu fill no tingué mai por; la qual cosa demostra que tenia la raó.

Moltes gràcies per haver respost a aquesta entrevista, malgrat ser un poc llarga.

Endavant! Al final se farà justícia.